REGIOPLAN

My Red Light

Voortgang, eerste indrukken en toekomst

REGIOPLAN

My Red Light

Voortgang, eerste indrukken en toekomst

- Voortgangsnotitie -

Auteurs

[redacted]

Amsterdam, 9 mei 2018
Publicatienr.

© 2018 Regioplan, in opdracht van de gemeente Amsterdam

Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/ of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Regioplan. Regioplan aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

REGIOPLAN

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 My Red Light 5
1.2 Aanleiding en doelstelling monitor 5
1.3 Uitgevoerde activiteiten eerste monitorjaar 5
1.4 In deze tussenrapportage 6

2 My Red Light in het eerste jaar 7
2.1 Organisatie en taakverdeling 7
2.2 Werken aan de maatschappelijke doelstellingen 7
2.3 Knelpunten in de uitvoering 8
2.4 Bezetting en doelgroep 8
2.5 Huurders aan het woord 10

3 Anderen over My Red Light 17
3.1 Stakeholders over My Red Light 17
3.2 My Red Light in de media 19

4 Uitdagingen voor het komende jaar 22

1 Inleiding

1.1 My Red Light

De prostitutiebranche is onlosmakelijk verbonden met de identiteit van Amsterdam. Om een veilige en schone prostitutiebranche in de stad te waarborgen, verricht de gemeente Amsterdam veel activiteiten, waaronder het gericht inzetten van handhaving, het verhogen van de minimumleeftijd van sekswerkers naar 21 jaar en het bijdragen aan normalisatie van de branche. In het kader van dit laatste is de gemeente sinds 2014 in samenwerking met sekswerkers zelf en andere relevante partijen gestart met het project 'Eigen Raam'. Dit project tracht sekswerkers in de raamprostitutiebranche zelfstandig en onafhankelijk te maken door raamverhuur zonder tussenkomst van een raamexploitant mogelijk te maken, met als uiteindelijk doel een verbeterde positie van sekswerkers. Het initiatief leidde in 2015 tot een vooronderzoek waaruit duidelijk moest worden of een exploitatiebedrijf in zelfbeheer van sekswerkers haalbaar zou zijn. De resultaten gaven aanleiding tot oprichting van de Stichting Eigen Raam, die verantwoordelijk zou worden voor de oprichting van het eerste Europese raambordeel in zelfbeheer, genaamd My Red Light. My Red Light heeft net als ieder ander raambedrijf een exploitatievergunning van de gemeente nodig. Het raambedrijf heeft veertien werkplekken verdeeld over vier panden op de Wallen in Amsterdam.

De stichting wordt vormgegeven door een raad van advies, een raad van toezicht en een raad van bestuur. In het bestuur van My Red Light nemen enkele ex-sekswerkers plaats. Sekswerkers die een raam huren bij My Red Light, kunnen plaats nemen in de raad van advies en hebben zo een directe mogelijkheid om mee te denken over verhuurvoorwaarden, werkomstandigheden en andere belangrijke beslissingen.

Een raamexploitatiebedrijf dat door sekswerkers zelf wordt beheerd en zo bijdraagt aan de normalisatie van de raamprostitutiebranche is het hoofddoel van My Red Light. Dit hoofddoel valt uiteen in:
- meer zelfstandigheid en grotere zeggenschap van de sekswerkers;
- verbeteren van de arbeidsomstandigheden en huurvoorwaarden voor sekswerkers;
- vergroten van de ondernemersvaardigheden van de sekswerkers;
- normalisatie en vernieuwing van de branche en vermindering van het stigma op sekswerk.

1.2 Aanleiding en doelstelling monitor

Met de totstandkoming van My Red Light, en de opening in mei 2017, is een einde gekomen aan de oorspronkelijke rol van de gemeente Amsterdam als mede-initiatiefnemer. Het startkapitaal waarmee My Red Light is opgericht is afkomstig van Start Foundation en Rabobank Foundation. De gemeente Amsterdam laat My Red Light gedurende twee jaar monitoren.
Met de monitor krijgt de gemeente inzicht in de realisatie en de impact van My Red Light, kan zij andere partijen inspireren en kan zij andere individuen, organisaties en overheden die zich willen inzetten voor de positieverbetering van sekswerkers en normalisatie van de branche nuttige informatie bieden wat betreft succesfactoren en knelpunten. Tegen deze achtergrond heeft de gemeente Amsterdam Regioplan opdracht gegeven een monitor uit te voeren die inzicht geeft in de realisatie en de impact van My Red Light.

1.3 Uitgevoerde activiteiten eerste monitorjaar

Hieronder geven we een beknopte beschrijving van de opzet van de monitor en de activiteiten die in het eerste monitorjaar (juni 2017- mei 2018) zijn uitgevoerd.

Voorbereiding
Ter voorbereiding van de monitor is een kick-offbijeenkomst georganiseerd waarin de focus, de opzet en de planning van de monitor zijn doorgenomen met de begeleidingscommissie. Er is een documentstudie uitgevoerd waarin onder andere beleidsstukken van de gemeente Amsterdam en interne documentatie van My Red Light zijn bestudeerd. Tevens heeft kennismaking met de raad van bestuur plaatsgevonden.

Veldwerk bij My Red Light

Het veldwerk richtte zich op de raad van bestuur, de raad van toezicht en huurders van My Red Light. Er is tweemaal een interview gevoerd met de leden van het bestuur van My Red Light. Via deze gesprekken is inzicht gekregen in de verantwoordelijkheden van de verschillende bestuursorganen, de bedrijfsvoering en de verhouding met de raad van bestuur en de raad van advies. Tevens is de (beoogde) uitvoering van het project My Red Light besproken, met aandacht voor de doelen en strategieën om sekswerkers aan My Red Light te binden.

In een groepsgesprek met de raad van toezicht is in kaart gebracht welke ontwikkelingen er gaande zijn met betrekking tot de bedrijfsvoering, de uitvoering en het bereik van My Red Light. Ook de verhoudingen tussen de raad van bestuur en de raad van toezicht kwamen hierin aan de orde.

Er zijn achttien enquêtes afgenomen onder sekswerkers die bij My Red Light een kamer huren. Met deze enquête hebben we onder andere inzicht gekregen in hun overwegingen om bij My Red Light te huren, hun ervaringen met My Red Light en een vergelijking met andere raambedrijven. Tevens zijn indicatoren voor persoonlijke en economische impact en achtergrondkenmerken van de sekswerker in de enquête uitgevraagd.

Naast de enquêtes zijn zeven diepte-interviews gehouden met sekswerkers die een raam huren bij My Red Light. Dit betroffen sekswerkers die in de enquête zeiden interesse te hebben in een interview. In de interviews is aandacht besteed aan de arbeidsomstandigheden en tevredenheid van de sekswerker, een vergelijking met eerdere werkplekken en de manier waarop My Red Light bijdraagt aan een persoonlijke en economische impact.

Als laatste onderdeel binnen het veldwerk bij My Red Light is op basis van de interne registraties (onder andere geanonimiseerde intakeformulieren) in kaart gebracht wat de bezettingsgraad van My Red Light is en wat de achtergrondkenmerken van de huurders zijn.

Veldwerk onder stakeholders en gemeenten

Er zijn interviews gehouden met relevante stakeholders in Amsterdam. In de interviews met de stakeholders is aandacht besteed aan de bekendheid met het project My Red Light en de verwachtingen en percepties ten aanzien van het bereiken van de gestelde doelen. Ook is aan de respondenten gevraagd naar hun visie op mogelijke aanknopingspunten om deze doelen te realiseren.

Ook zijn interviews gevoerd met enkele gemeenten in Nederland. Deze gemeenten zijn geselecteerd op de aanwezigheid van raamprostitutie in de gemeenten. De gesprekken hadden tot doel om verwachtingen en percepties op te halen met betrekking tot My Red Light, maar ook om mogelijk lessen te trekken uit eerdere ervaringen van deze gemeenten op het gebied van soortgelijke initiatieven.

Als laatste is er in een beknopte media-analyse gekeken naar zowel de positieve als negatieve berichten van de afgelopen periode waarin wordt geschreven over de oprichting en start van My Red Light.

1.4 In deze tussenrapportage

In hoofdstuk 2 wordt beknopt uiteengezet hoe de organisatievorm en de taakverdeling van My Red Light zijn vormgegeven. Ook wordt ingegaan op de manier waarop My Red Light aan de maatschappelijke doelstellingen werkt (paragraaf 2.2) en de knelpunten en uitdagingen die zich in de uitvoering van My Red Light gedurende het eerste jaar voor hebben gedaan (paragraaf 2.3). Tevens worden de bezetting en de doelgroep van huurder bij My Red Light weergegeven (paragraaf 2.4). In de laatste paragraaf (2.5) komen de resultaten van het veldwerk onder de huurders bij My Red Light aan bod. Hoofdstuk 3 beschrijft de resultaten van de gesprekken met stakeholders en de sociale-media-analyse. In hoofdstuk 4 gaan we in op de uitdagingen die My Red Light (mogelijk) tegemoet gaat in het komende jaar.

2 My Red Light in het eerste jaar

2.1 Organisatie en taakverdeling

My Red Light is de handelsnaam van de Stichting Eigen Raam. De stichting heeft een dagelijks bestuur bestaande uit drie personen, [redacted]. Hoewel het bestuur benadrukt dat bestuursleden veel samenwerken, is er sprake van de volgende taakverdeling:

- facilitaire zaken en aanspreekpunt voor beheerders en sekswerkers;
- financiën en teamaangelegenheden;
- externe contacten, beleid en strategie.

Het bestuur is verder verantwoordelijk voor het aannemen van beheerders. Deze beheerders zijn tijdens openingsuren onder meer verantwoordelijk voor het inroosteren van huurders, het aannemen van huur en het houden van toezicht gedurende de shifts. Momenteel werken er vier beheerders bij My Red Light. Kort na de opening hield het bestuur zich nog veel bezig met operationele zaken zoals het beheren van het werkrooster en het uitbesteden van schoonmaak. Inmiddels worden deze taken grotendeels door de beheerders uitgevoerd.

De raad van toezicht houdt intern toezicht. Deze raad bestaat momenteel uit vijf personen: [redacted]. De taken van de raad van toezicht zijn (volgens bijlage 10 bij de vergunningsaanvraag) toezicht houden op het bestuur, het adviseren van het bestuur en toezicht houden op algemene zaken in de organisatie. In het groepsinterview stellen leden van de raad van toezicht dat zij in de beginperiode het bestuur ook op andere manieren ondersteunden, zoals in het faciliteren en begeleiden van contact met de gemeente en met andere stakeholders.

2.2 Werken aan de maatschappelijke doelstellingen

In de ogen van My Red Light zijn de maatschappelijke doelstellingen van de organisatie abstract en 'groots'. Dit geldt in het bijzonder voor de doelstelling ten aanzien van normalisatie en acceptatie van de branche. Normalisatie en acceptatie zijn in de ogen van het bestuur meer een gevolg van het realiseren van de andere doelstellingen dan een doelstelling op zich. Daarnaast kan normalisatie zich waarschijnlijk pas op de langere termijn voordoen, bijvoorbeeld via samenwerking met andere partijen.

"Er moet sprake zijn van een ketenreactie. Als de vrouwen empowered worden, en er bij MRL 'normaal' gewerkt kan worden, moet dat ook leiden tot meer acceptatie in hun omgeving. In onze visie moet het beginnen bij vrouwen die zichzelf en hun beroep accepteren, en dat vervolgens hun omgeving dat ook gaat doen."

Het bestuur probeert de doelstellingen zo concreet mogelijk te maken en doet dat vooral op de volgende manieren:

- Investeren in de persoonlijke relatie met huurders

Door veel aandacht te besteden aan de persoonlijke relatie met huurders, ontstaat een vertrouwensband. Deze band zorgt ervoor dat huurders het gevoel hebben vragen te kunnen stellen. Als huurders vragen hebben, probeert het bestuur daar op een behulpzame en positieve manier op te reageren.

- Hulpverleningsaanbod onder de aandacht brengen

My Red Light brengt het ondersteuningsaanbod in de stad actief onder de aandacht van huurders. Dat doet zij door informatiebrochures te verspreiden en door het aanbod in gesprekken te noemen. Waar nodig verwijst My Red Light huurders door naar hulpverlening (met name naar P&G292). In enkele gevallen belt My Red Light eerst met de desbetreffende hulpverlenende organisatie alvorens een huurder door te verwijzen.

- Organiseren van maandelijkse feedbackbijeenkomsten

Sinds enkele maanden organiseert het bestuur elke eerste donderdag van de maand een bijeenkomst waarin de ontwikkelingen binnen My Red Light worden besproken en aan huurders wordt gevraagd hoe My Red Light kan verbeteren. Zowel het bestuur als de huurders reageren positief op deze bijeenkom-

sten. Het bestuur stelt dat zij op deze manier op de hoogte raken van wensen van huurders en bovendien meer zicht krijgt op dynamieken in de groep. Huurders vinden het fijn om op de hoogte te worden gehouden van hoe het gaat met My Red Light en meer te weten te komen over het idee achter My Red Light.

2.3 Knelpunten in de uitvoering

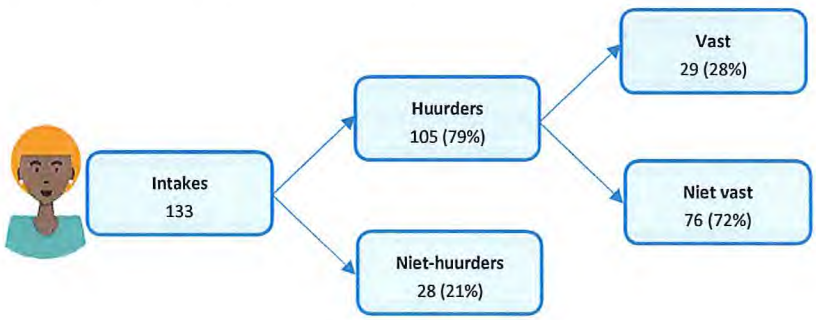
In het eerste jaar na de opening is het bestuur van My Red Light vooral bezig geweest met zorg dragen voor het voortbestaan van My Red Light. Hiertoe behoort het oplossen van praktische problemen die passen bij een bedrijf in ontwikkeling. Tijdens het eerste jaar deden zich de volgende knelpunten of uitdagingen voor:

- Personeelsbezetting.
  Het bestuur heeft problemen ondervonden met het rond krijgen van de personeelsbezetting. Dit heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat bestuursleden zelf beheerdersdiensten moesten draaien. Na toestemming van de raad van toezicht is besloten om niet meer uitsluitend personeel met ervaring in sekswerk aan te nemen. Hierdoor kan het bestuur selectiever zijn in haar aannamebeleid. Dit komt, in de ogen van het bestuur, de kwaliteit van het personeel ten goede.
- Verhuren van werkplekken voor thuiswerkers.
  In tegenstelling tot wat oorspronkelijk beoogd was, werd het rond de opening duidelijk dat het niet mogelijk was om kamers te verhuren aan thuissekswerkers.
- Werkplekken overdag open houden.
  Eind februari 2018 besloot My Red Light om, vanwege het lage aantal huurders, overdag dicht te gaan. Ook andere exploitanten hebben overdag veel lege ramen.
- Last onder dwangsom adequate melding van signalen mensenhandel.
  In februari 2018 ontving Stichting Eigen Raam van de gemeente Amsterdam een last onder dwangsom omdat, zoals staat omschreven in de brief aan My Red Light, My Red Light te lang wachtte met het doen van een melding van signalen van misstanden aan de politie. My Red Light heeft hiertegen bezwaar aangetekend.

2.4 Bezetting en doelgroep

Van intake naar huurcontract

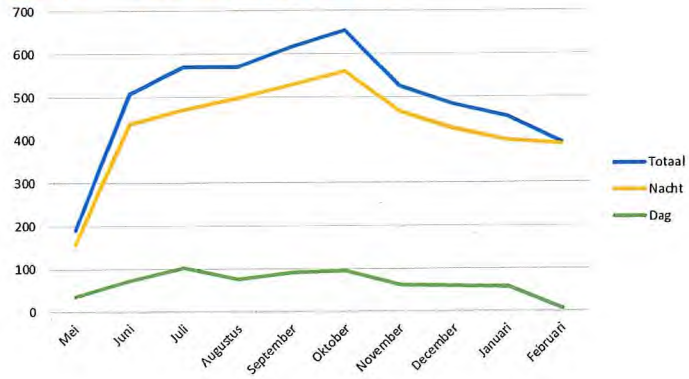
In de periode vanaf de opening tot 19 maart 2018 is met 133 personen een intakegesprek gevoerd. Met 105 (79%) van hen is er een huurovereenkomst afgesloten. In 29 (28% van 105) van de gevallen betrof dit een vaste huurovereenkomst voor een vast aantal shifts per maand. In het onderstaande schema wordt het verloop van intake tot huurovereenkomst weergegeven.

Shifts

Huurders bij My Red Light huren een kamer voor een of meerdere shifts. De lengte van shifts verschilt. Een ochtendshift of middagshift duurt 5,5 uur. Een hele dagshift is 10 uur. Een avondshift op zondag tot en met donderdag is 9 uur en op vrijdag of zaterdag 10 uur.
In de periode vanaf de opening werden er in totaal 4970 shifts verhuurd. Een grote meerderheid (88%) van deze shifts werd verhuurd aan huurders met een vaste huurovereenkomst. Hieronder worden deze shifts (totaal, dag en nacht) verdeeld over maanden.

Figuur 2.1 Shifts mei 2017-februari 2018

Bij deze figuur is van belang dat de grote stijging tussen aantal shifts tussen mei en juni wordt veroorzaakt door het feit dat My Red Light halverwege mei openging. De daling tussen januari en februari wordt veroorzaakt doordat in februari werd besloten om vanwege het lage aantal huurders overdag dicht te gaan.

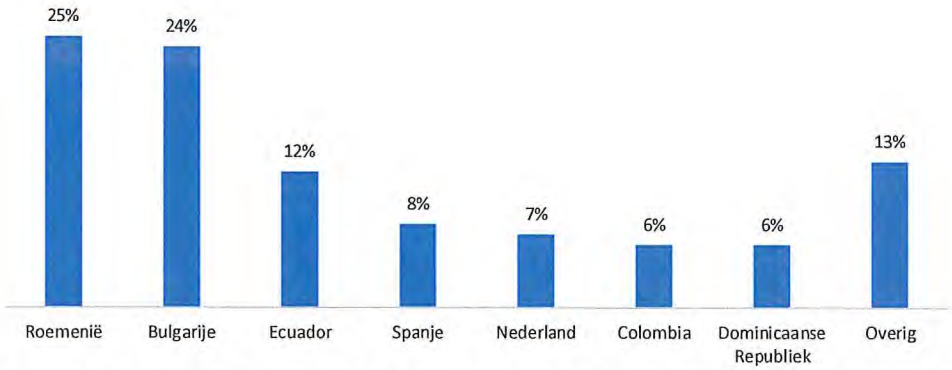
Kenmerken van huurders

De 105 huurders van werkplekken bij My Red Light hebben de volgende kenmerken:

- 84 procent is vrouw, 17 procent transvrouw en 3 procent is man.
- De gemiddelde leeftijd van huurders is ongeveer 36 jaar. Meer dan een derde van de huurders (37%) is tussen de 22 en 30 jaar. De oudste huurder is 71 jaar.
- Een kwart van de huurders heeft de Bulgaarse nationaliteit. Bijna een kwart (24%) heeft de Nederlandse nationaliteit. Ook bijna een kwart (24%) heeft de Roemeense nationaliteit. 15 procent heeft de Spaanse nationaliteit. De overige huurders (12%) heeft de Italiaanse, Hongaarse, Thaise, Slowaakse, Poolse, Panamese, Ecuadoraanse, Dominicaanse of Colombiaanse nationaliteit.
- De overgrote meerderheid (94%) van de huurders had op het moment van intake een Nederlandse zorgverzekering.
- Huurders huurden in de periode gemiddeld 47 shifts. De 29 vaste huurders huurden gemiddeld 150 shifts, de 76 niet-vaste huurders 8 shifts.

Hieronder wordt de verdeling van herkomstlanden (ander kenmerk dan nationaliteit) weergegeven.

Figuur 2.2 Land van herkomst van huurders My Red Light

Noot: onder 'overig' vallen huurders oorspronkelijk afkomstig uit Hongarije, Thailand, Brazilië, Slowakije, Rusland, Suriname, Venezuela, Italië, Kazachstan, Polen, Panama of Nigeria.

2.5 Huurders aan het woord

In deze paragraaf bespreken we de resultaten van de enquêtes en interviews onder huurders. We starten met de resultaten van de achttien ingevulde enquêtes en richten ons op hoe en waarom huurders bij My Red Light zijn begonnen met huren, ervaringen en tevredenheid tijdens het werken, vergelijkingen met andere raamverhuurders, werkstress en gezondheid, overlast en de toekomst. Vervolgens presenteren we de bevindingen uit de interviews die we met zeven huurders hielden.

De geënquêteerde huurders

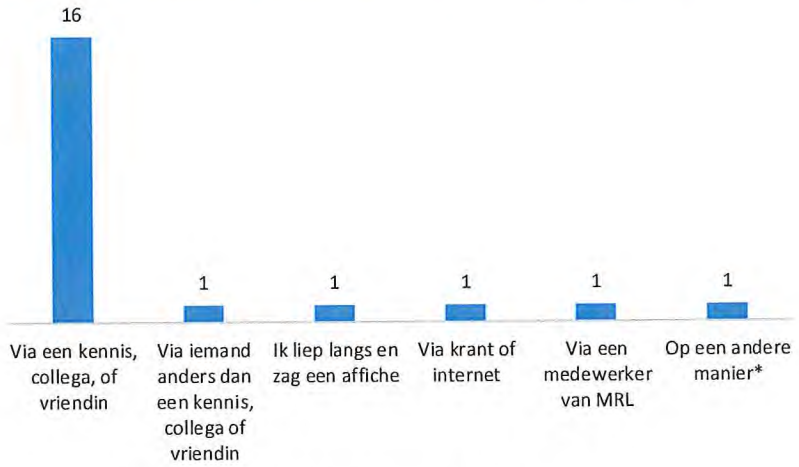
De groep geënquêteerde huurders heeft de volgende kenmerken:

- De gemiddeld leeftijd is 31 jaar.
- Zeven huurders zijn geboren in Roemenië, drie in Bulgarije, een in Columbia, een in Ecuador en een in Spanje. Van vijf huurders is het land van herkomst onbekend.
- De huurders zijn gemiddeld op hun 26ste naar Nederland gekomen. 14 van hen waren op dat moment onder de 30.
- Van tien personen is bekend tot welke leeftijd ze op school hebben gezeten. Dit is gemiddeld tot zij 19 jaar oud waren.
- Eén persoon is naast huurder ook nog vrijwilliger voor My Red Light.

Starten bij My Red Light

De meeste huurders raken (onder andere) op de hoogte van My Red Light via een vriendin of kennis. Andere manieren worden slechts een enkele keer genoemd. Zie figuur 2.3 hieronder.

Figuur 2.3 Manieren waarop huurders op de hoogte raakten van My Red Light

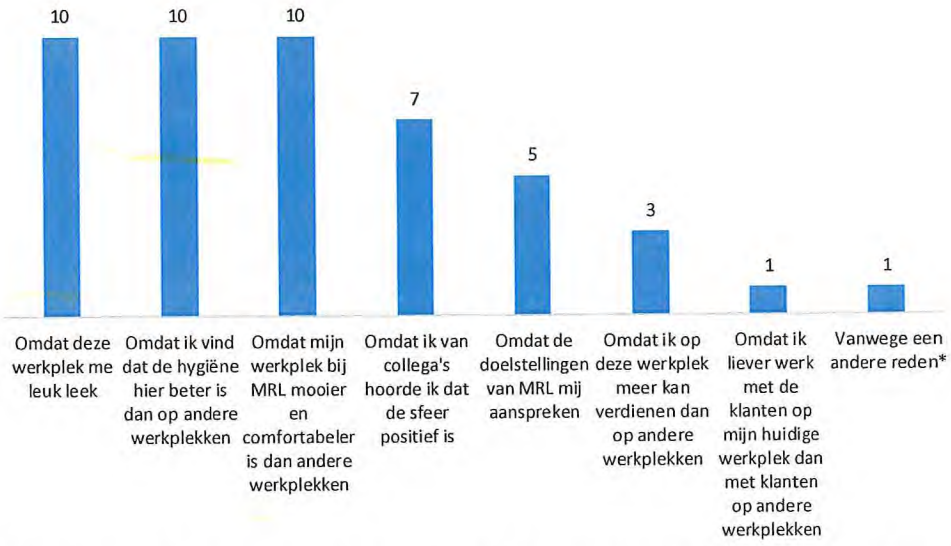

* *Deze huurder raakte op de hoogte omdat ze tegenover My Red Light werkte.*

Noot: meerdere antwoorden mogelijk

De redenen waarom huurders bij My Red Light een werkplek huren (figuur 2.4), zijn divers. De meest genoemde redenen zijn omdat de werkplek leuk leek, omdat de hygiëne beter is dan op andere werkplekken en omdat de werkplek bij My Red Light mooier en comfortabeler is dan andere werkplekken.

Figuur 2.4 Redenen om bij My Red Light een werkplek te huren

* *Een huurder startte bij My Red Light omdat ze in tegenstelling tot bij andere verhuurders niet verplicht was om zes of zeven dagen per week te werken.*

Noot: meerdere antwoorden mogelijk

Uit de interviews komt naar voren dat huurders die al een werkplek op de Wallen hadden, vooral verhuizen vanwege ontevredenheid met de inkomsten uit het werk aldaar.

I was working with a couple of other women at another office. But there was little work and we did not earn a lot of money. So I suggested to move here. What did we have to lose?

Uit de interviews komt verder naar voren dat de huurders vaak niet veel wisten van My Red Light of haar doelstellingen voordat ze een werkplek huurden. Eén huurder was echter wel aangetrokken tot het idee achter My Red Light.

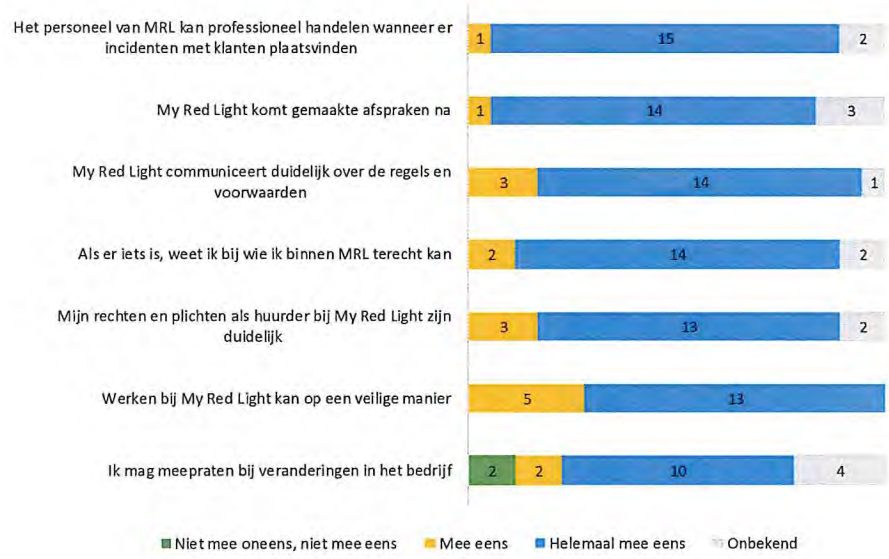

I was working at another office when I heard that this place would open up. I was fed up with all the conflicts and intrigues so I decided to get out of that place and come here. I heard that this place would be totally different, that it would be only for girls and that you could speak up.

Ervaringen tijdens het werken bij My Red Light

Als we kijken naar de ervaringen tijdens het werken bij My Red Light, dan zijn de meeste huurders over het algemeen zeer positief (zie figuur 2.5). Het meest positief reageren zij op de stelling "Het personeel van My Red Light kan professioneel handelen wanneer er incidenten met klanten plaatsvinden". Met de stelling 'de mate waarin zij mogen meepraten over veranderingen in het bedrijf' zijn iets minder respondenten het helemaal eens en zijn daarnaast enige respondenten neutraal (en vier maal onbekend).

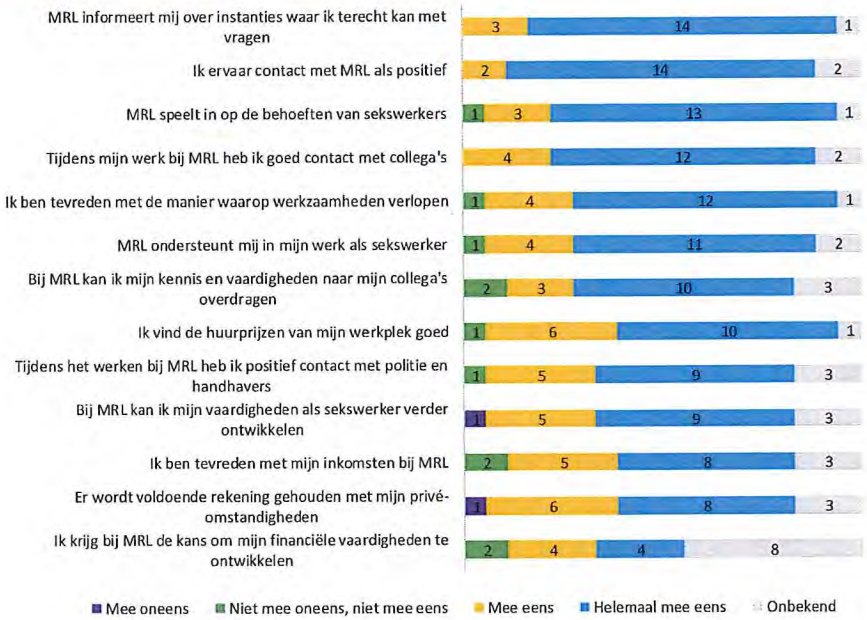
Figuur 2.5 Ervaringen tijdens het werken bij My Red Light

Tevredenheid met werken bij My Red Light

Gesteld kan worden dat huurders overwegend (zeer) tevreden zijn over werken bij My Red Light. Op alle stellingen reageert de meerderheid (zeer) positief, zie ook figuur 2.6. Er is één stelling die door iets minder huurders positief beoordeeld worden: 'Ik krijg bij My Red Light de kans om mijn financiële vaardigheden te ontwikkelen', en twee stellingen waar een enkele huurder het niet mee eens is, namelijk 'bij My Red Light kan ik mijn vaardigheden als sekswerker verder ontwikkelen' en 'bij My Red Light wordt voldoende rekening gehouden met mijn privéomstandigheden'.

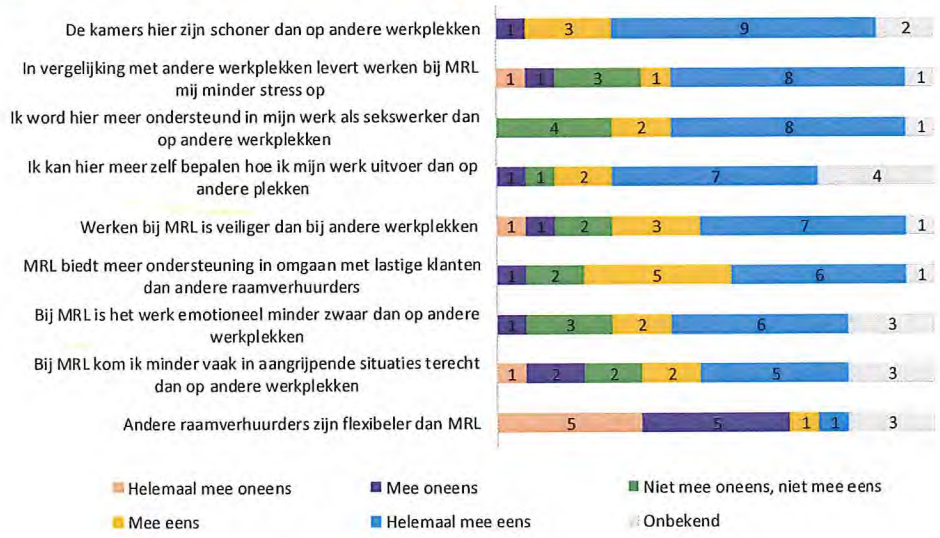
Figuur 2.6 Tevredenheid met werken bij My Red Light

Vergelijking met andere raamverhuurders

Vijftien van de achttien huurders werkten voor My Red Light bij een andere raamverhuurder. Allen zeggen dat werken bij My Red Light over het algemeen prettiger is dan bij andere raambedrijven. Dat geldt ook voor specifieke aspecten van het werk, zie figuur 2.7. Positief gewaardeerde aspecten zijn met name de betere hygiëne, minder ervaren stress en meer ondersteuning in het werk.

Figuur 2.7 Werken bij My Red Light in vergelijking met werken bij andere raamverhuurders

Ook uit de interviews komt naar voren dat huurders (7) over het algemeen tevreden zijn met werken bij My Red Light. De volgende redenen komen meermaals naar voren.

- Prettig contact met het personeel van My Red Light. Vaak wordt het contact met het personeel van My Red Light als eerste genoemd. Ze stellen dat het personeel aardig, behulpzaam en begripvol is. Wat ook lijkt mee te spelen, is dat er vrouwelijk personeel is. Dit leidt bij de huurders tot een vertrouwd gevoel, bijvoorbeeld doordat personeel informeert hoe het met de huurders gaat als ze een tijdje ziek zijn geweest.

For example it happened to me that a condom broke. I was in shock, scared. And I talked with someone from the office and she calmed me down. She understood. They are all women here. That makes a huge difference. You spend a lot of time here so it's nice to feel at home. You can talk with them, they organize meals, we make soup together and we discuss work related issues.

- Schone, goede werkplekken. Huurders stellen dat de kamers schoon en goed zijn. Ook in vergelijking met andere raamverhuurders zeggen huurders dat de kamers schoner en beter zijn. Ook al zijn ze niet altijd de enige die de kamer huurt, ze hebben vaak het idee dat de kamer echt van hen is.
- Inbegrip van praktische benodigdheden in de huurprijs. Huurders vertellen dat bij andere raamverhuurders, huurders moeten betalen voor praktische hulpmiddelen zoals handdoekjes, zeep en handgel. Ze waarderen het zeer dat deze spullen bij My Red Light bij de huurprijs inbegrepen zijn.

In other offices the girls have to buy the paper, the soap, absolutely everything. If my paper or towels run out, they bring new ones instantly.

- Flexibiliteit omtrent het nemen van vakantie. Een ander punt dat vaker wordt genoemd, is het kunnen nemen van vakantie. Huurders bij My Red Light kunnen acht weken hun werkplek vrij laten houden. Dit is gunstiger dan de regeling bij andere verhuurders.
- Snelle reactie op praktische vragen. Huurders stellen de adequate oplossing van praktische problemen zeer op prijs. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verwarmen van de werkplek met een extra kacheltje, het aanschaffen van aangepaste verlichting, of een andere stoel.

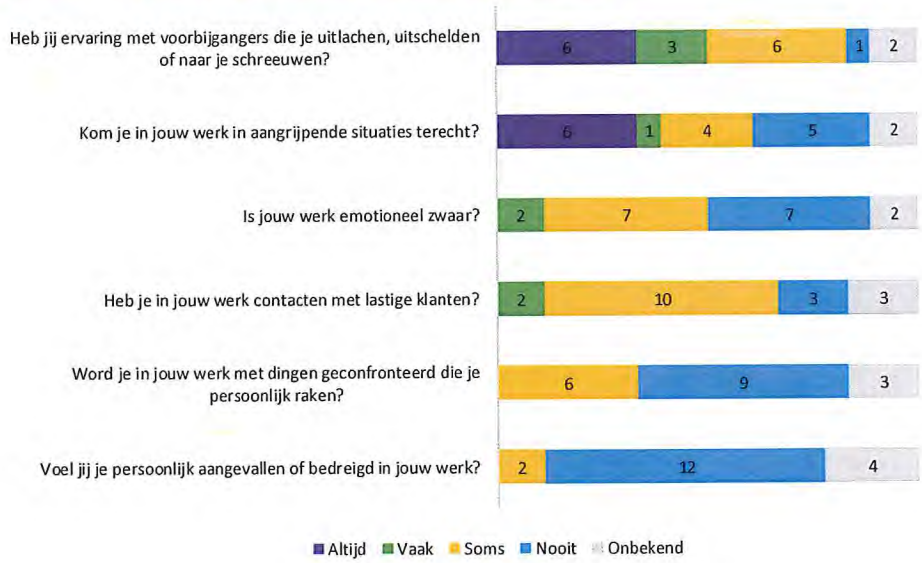

For example there were no mirrors in the room. And I wanted one on one side, to see myself from the front, and one on the other, to see my bottom. I told them and it took less than a week before I had the mirrors in the room.

Werkstress en gezondheid

Uit de enquête komt naar voren dat een groot deel van de huurders vaak of altijd ervaring heeft met voorbijgangers die hen uitlachen, uitschelden of naar hen schreeuwen (9 van de 17) of in haar werk in aangrijpende situaties terechtkomt (7 van de 16). Veel minder sprake is er van huurders die zich in hun werk bedreigd of aangevallen voelen, 12 van de 14 huurders zeggen dit nooit te voelen.

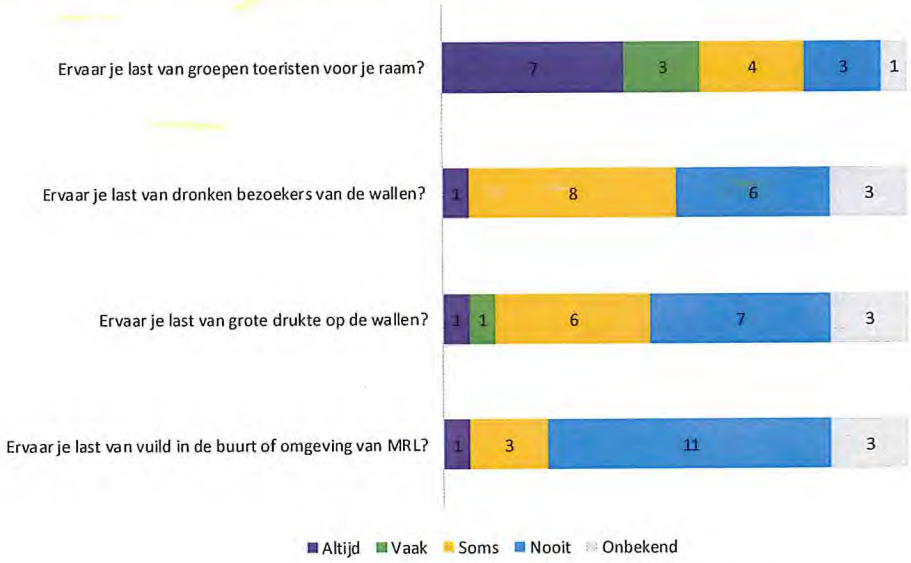
Figuur 2.8 Werkstress en gezondheid bij huurders bij My Red Light

Overlast

De enquête onder huurders laat zien dat veel van de huurders altijd of vaak last ervaren van groepen toeristen voor het raam (10 van de 17). Ook dronken bezoekers van de Wallen en grote drukte op de Wallen kunnen voor overlast zorgen.

Figuur 2.9 Overlast ervaren door huurders van My Red Light

In interviews vullen huurders aan dat grote groepen toeristen vooral overdag voor overlast zorgen. Tot ergernis van de huurders staan ze met grote groepen tegelijk voor het raam te kijken en maken ze foto's. Het is volgens de huurders slecht voor de klandizie en het geeft ze een onprettig gevoel.

Veiligheid en incidenten

In interviews vertellen huurders dat ze zich over het algemeen veilig voelen tijdens het werk. Ze noemen dat ze beheerders altijd kunnen bellen of, in geval van nood, op een alarmknop naast het bed kunnen drukken.

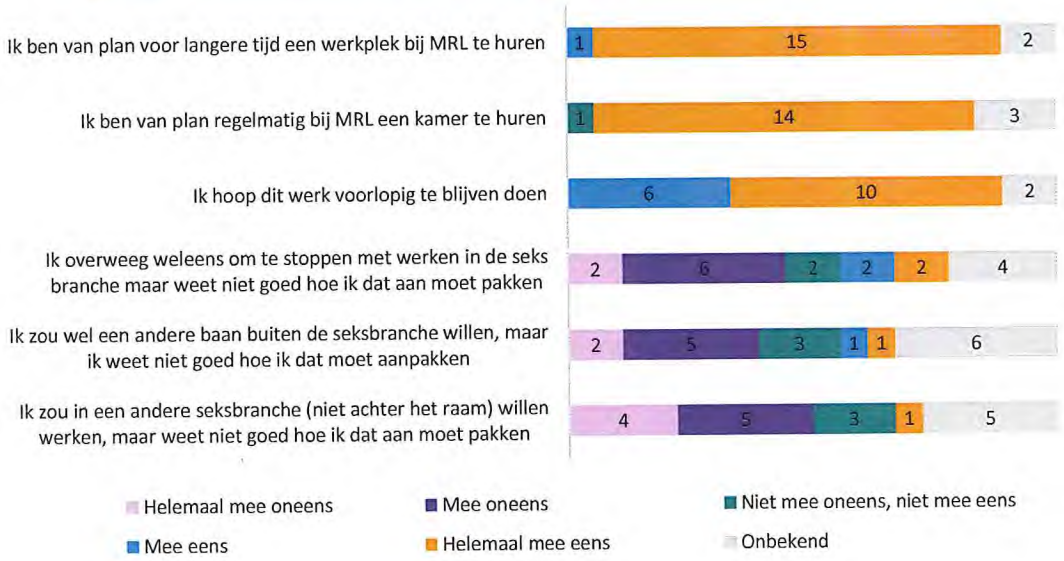
Het valt op dat huurders niet snel geneigd zijn om op de alarmknop te drukken, maar een situatie eerst zelf proberen op te lossen. Het indrukken van de alarmknop brengt immers ook een risico tot escalatie met zich mee. Ze stellen dat ze doorgaans het gevoel hebben dat ze de situatie met de klant onder controle hebben. Huurders vertellen dat je in dit werk stevig in je schoenen moet staan, maar ook dat je leert om in te schatten wie je niet moet binnenlaten.

Als er situaties zijn dat er hulp nodig is, wordt er door de beheerders altijd adequaat gereageerd.

De toekomst

Uit de enquêtevragen over de toekomst blijkt dat de meeste geënquêteerde huurders van plan zijn om voor langere tijd een werkplek bij My Red Light te huren en dat bovendien regelmatig te doen.

Figuur 2.10 Toekomstplannen van huurders van My Red Light

Ook in interviews stellen huurders dat ze voorlopig van plan zijn om als sekswerker te werken en/of dat bij My Red Light te willen doen. Als het moment komt dat ze een baan willen buiten de seksbranche, dan zouden ze aankloppen bij de organisatie van My Red Light voor cursussen of andere ondersteuning.

3 Anderen over My Red Light

3.1 Stakeholders over My Red Light

Net als elke andere organisatie opereert My Red Light in een context van andere instanties. In dit hoofdstuk bekijken we met welke instanties (of stakeholders) My Red Light te maken heeft of kan hebben en hoe deze partijen tegen het project My Red Light aan kijken. Partijen waarmee een directe (samenwerkings)relatie mee bestaat, zijn bijvoorbeeld HVO Querido, de GGD en de gemeente. Partijen die op enige afstand staan, zijn bijvoorbeeld het Openbaar Ministerie, andere exploitatiebedrijven of andere gemeenten. In onderstaande figuur worden de stakeholders weergegeven.

Er zijn gesprekken gevoerd met enkele exploitanten in de omgeving van My Red Light, het Openbaar Ministerie, GGD, P&G292, PROUD, de politie, de gemeente Den Haag en de gemeente Utrecht. De gemeente Rotterdam en de afdeling handhaving en veiligheid van de gemeente Amsterdam waren om uiteenlopende redenen niet bereid om mee te werken aan een interview.

Figuur 3.1 Stakeholders My Red Light

Betrokkenheid bij My Red Light

Veldpartijen: PROUD, P&G292 en GGD

De betrokkenheid bij My Red Light verschilt, uiteraard, per stakeholder. We zien dat P&G292 en PROUD (samen met HVO Querido en het programma prostitutie van de gemeente Amsterdam) vooral in de opstartfase bij het My Red Light betrokken waren. Zij speelden een rol in het bij elkaar brengen van expertise, het faciliteren van bijeenkomsten en het schrijven van plannen en benodigde protocollen voor de bedrijfsvoering. Momenteel is de betrokkenheid van deze partijen minder. P&G292 en PROUD staan weliswaar in contact met My Red Light als het gaat om hulpvragen van sekswerkers, maar dragen op dit moment niet bij aan activiteiten in relatie met de maatschappelijke doelstellingen. De stakeholders stellen dat de personen met wie in de opstartfase is samengewerkt veelal niet meer bij My Red Light actief zijn en typeren het karakter van de My Red Light als gesloten.

Op dit moment is er weinig contact met My Red Light. Degenen die betrokken waren in de opstartfase zijn bijna allemaal weg. Er is een gesloten systeem ontstaan. We zouden natuurlijk graag mee willen denken over mogelijke initiatieven. Maar het was nu juist de bedoeling dat dit vanuit de organisatie zelf zou gebeuren.

Het valt op dat door stakeholders verschillend wordt gedacht over de betrokkenheid van sekswerkers in de opstartfase van My Red Light. Waar enkele stakeholders stellen dat sekswerkers een belangrijke rol hebben gespeeld in de totstandkoming en vormgeving van het plan, wordt door anderen gezegd dat sekswerkers te laat in het proces zijn betrokken en er bovendien niet goed naar hun behoeften en wensen is geluisterd.

Andere gemeenten

De gemeenten die we spraken worden via verscheidene landelijke overleggen op de hoogte gehouden van My Red Light of nemen zo nu en dan zelf contact op met de gemeente Amsterdam voor meer informatie. De gemeenten Utrecht en Den Haag hebben geen actieve rol gespeeld in de oprichting van My Red Light en staan ook na de opening op afstand. Wel kijken ze met belangstelling naar de ontwikkelingen omtrent het initiatief, ook omdat de gemeenten zelf ervaring hebben met soortgelijke ideeën of initiatieven. In de gemeente Utrecht is een poging om een soortgelijk initiatief gestrand omdat de trekkende partij niet door de screening volgens de Wet Bibob kwam. De gemeente Utrecht speelt bovendien met het idee om sekswerkers direct bij de pandeigenaar te kunnen laten huren, dus zonder tussenkomst van een exploitant of beheerder. De gemeente Den Haag heeft in de laatste nota prostitutiebeleid ruimte gecreëerd voor kleine groepen sekswerkers die een werkruimte willen delen. Van deze mogelijkheid wordt nog geen gebruik gemaakt.

Politie

De politie is in een vroeg stadium op de hoogte gebracht van My Red Light via de periodieke overleggen aangaande prostitutie die gevoerd worden met de gemeente. Agenten die bij de uitvoering van handhavingswerkzaamheden betrokken zijn, zijn vooraf geïnstrueerd over het belang van een gelijke behandeling van My Red Light ten opzichte van andere raambedrijven. Dit is extra benadrukt vanwege de negatieve verhalen die de ronde deden over een mogelijke voorkeursbehandeling die My Red Light zou krijgen vanuit de gemeente. My Red Light zou volgens de politie kunnen bijdragen aan normalisatie van sekswerk en een vrijer ondernemersklimaat, zonder hiërarchie tussen sekswerkers en exploitanten waar soms sprake van kan zijn. Naast contact met sekswerkers die huren bij My Red Light tijdens controles en bij misstanden die gemeld worden, is de politie niet nauw betrokken bij de voortgang van het initiatief.

Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie werd van het initiatief op de hoogte gebracht via de lokale driehoek (burgemeester, districtschef politie en officier van justitie). Hoewel persoonlijke overtuigingen ten aanzien van het mogelijk maken van vergunde prostitutie intern flink verschilden, staat het OM niet negatief tegenover het idee achter My Red Light. Maar, zo stelt het OM, dat geldt in theorie voor alle initiatieven die mogelijkerwijs een bijdrage kunnen leveren aan het voorkomen van mensenhandel en seksuele uitbuiting. Ook in die zin zijn de oprichting en doelstellingen van My Red Light feitelijk geen relevant thema voor het OM. Het OM komt immers pas in beeld als er sprake is van een mogelijk strafbaar feit bij My Red Light.

Visie op My Red Light

Visie op het initiatief

De meeste stakeholders staan overwegend positief tegenover (het idee achter) My Red Light. Ze staan achter het streven naar meer zelfstandigheid en zelfredzaamheid van sekswerkers en stellen dat vooral het werken aan stigma-vermindering hard nodig is. Aan de andere kant is er ook kritiek. Gesteld wordt dat het vreemd is dat de gemeente enerzijds ramen sluit en anderzijds ramen opent, dat My Red Light amper verschilt van andere seksbedrijven, dat sekswerkers niet de rol hebben gekregen die hun vooraf werd beloofd en dat het maar de vraag is of de moeite die het kost om een initiatief als My Red Light op te zetten opweegt tegen de opbrengsten ervan.

Het bereiken van impact

Bij de stakeholders bestaan meerdere ideeën om te werken aan de maatschappelijke doelstellingen van My Red Light. Deze ideeën lijken zich vooral te richten op het tegengaan van stigma:

- uitnodigen van politie en gemeentelijke handhavers voor een rondleiding;
- schoolklassen uitnodigen voor een kijkje achter de schermen;
- studenten van maatschappelijk georiënteerde studies als stagiair aannemen.

Daarnaast wordt gesteld dat het meeste resultaat bereikt kan worden door werkplekken te verhuren onder jonge, beginnende en relatief kwetsbare sekswerkers. Jonge dan wel beginnende sekswerkers hebben immers nog niet veel ervaring en hebben wellicht meer hulp nodig dan sekswerkers die al langer in het vak zitten. Daarentegen kunnen ook de relatief kwetsbare sekswerkers meer baat hebben bij een veilige, prettige werkplek dan sekswerkers die relatief zelfredzaam zijn.

"Vooral kwetsbare sekswerkers kunnen baat hebben bij een initiatief als dit. Neem de 21-jarige vrouw uit Oost-Europa die geen idee heeft van de situatie in Nederland. Dat je gewoon naar de politie kunt gaan zonder bang te zijn om in elkaar geslagen te worden. Binnen deze groep kun je vrij snel een slag slaan."

Geïnterviewden schetsen daarnaast enkele randvoorwaarden die nodig zijn om te kunnen werken aan de maatschappelijke functie van My Red Light. In dit kader worden de volgende punten genoemd:

- Het organiseren van sekswerkers en ervoor zorgen dat er continuïteit ontstaat binnen de organisatie. Zowel binnen het bestuur als binnen de groep beheerders.
- Een goede balans vinden tussen de handhavingstaken en de maatschappelijke functie van de gemeente. Andere gemeenten herkennen het spanningsveld tussen de noodzaak om snel op te treden bij signalen van misstanden en de zorgrelatie die de gemeente heeft.
- Experimentele ruimte om aan de maatschappelijke doelstellingen te werken. Gesteld wordt dat écht werken aan de maatschappelijke doelstellingen niet mogelijk is door de hoge mate van regulering in de APV. Dit punt wordt onderkend door het bestuur van My Red Light. Het is voor ons echter nog zoeken naar de ruimte die door stakeholders en het bestuur dan verlangd wordt.

3.2 My Red Light in de media

Sinds de aankondiging dat My Red Light opgericht zou worden en de daadwerkelijke opening in mei 2017 volgde een stroom aan media-aandacht: zowel (lokale) nieuwsberichten als berichten op sociale media richtten zich op dit nieuwe Amsterdamse initiatief waar sekswerkers in eigen beheer hun beroep kunnen uitoefenen. In een beknopte scan van mediaberichten is gekeken naar zowel de positieve als negatieve berichten van de afgelopen periode waarin wordt geschreven over de oprichting en start van My Red Light.

Landelijke en lokale nieuwsbronnen

De oprichting van Eigen Raam/My Red Light leidde tot veel gemengde berichten. Begin 2015 berichtten landelijke en lokale nieuwsbronnen over het haalbaarheidsonderzoek dat gestart werd om te onderzoeken of een exploitatiebedrijf in zelfbeheer op de Wallen haalbaar zou zijn. De toon van deze berichtgeving was aanvankelijk positief. Er werd gesproken over een initiatief dat bij zou kunnen dragen aan een verbeterde positie van de sekswerkers.[1] Begin 2015 schreef een landelijk nieuwsblad dat 'onder de vrouwen al langer de wens voor een seksbedrijf in zelfbeheer bestaat', en dat de vrouwen uiteindelijk volledig zeggenschap zullen krijgen in het bedrijf.[2] In 2016, bij de bekendmaking dat My Red Light daadwerkelijk opgericht zou worden en dat er een koper voor de betreffende panden gevonden was, berichtten lokale nieuwsbronnen dat er onvoldoende animo bestond onder sekswerkers om een bijdrage aan

[1] Zie http://www.at5.nl/artikelen/140046/gemeente_start_onderzoek_naar_eigen_bordeel
[2] Zie https://www.parool.nl/amsterdam/gemeente-amsterdam-wil-samen-met-prostituees-seksbedrijf-oprichten~a3845322/

een dergelijk initiatief te leveren[3] en dat de opening van My Red Light niets bijdraagt aan het tekort van ramen dat zich voordoet.[4]

De opening van My Red Light in mei 2017 leidde tot een nieuwe stroom media-aandacht, waarin onder andere gesproken werd van een 'doorbraak in de empowerment van sekswerkers' met het eerste seksbedrijf op de Amsterdamse Wallen in zelfbeheer.[5] Nationale en lokale kranten schreven over My Red Light en gaven aan hoe gewild de werkplekken bij My Red Light (naar verwachting zouden) zijn.[6] Ondanks de positieve noot die journalisten opnamen in hun berichtgeving werden er ook verscheidene berichten gepubliceerd waarin My Red Light werd neergezet als een gemeentebordeel[7] en waarin de betrokkenheid van de gemeente werd neergezet als dubieus en niet in het voordeel van de sekswerker.[8] Ook schreven verschillende kranten dat er onvoldoende animo zou zijn onder de sekswerkers om een raam bij My Red Light te huren, en dat My Red Light er 'waarschijnlijk een paar jaar over doet voordat het voldoende bezetting heeft'.[9]

Naast landelijke aandacht via (nieuws)berichten in nieuwsbladen is My Red Light gedurende het eerst jaar dat zij geopend is ook onderwerp geweest van televisie en radio, zoals in het programma 'Filemon op de Wallen'.[10] In deze serie ging Filemon Wesseling in gesprek sekswerkers, raamverhuurders, bewoners en toeristen op de Wallen, waaronder ook twee bestuursleden van My Red Light. Tijdens een NPO Radio 1 aflevering van de Nieuws BV werd door betrokkenen bij My Red Light en politici ingezoomd op de voortgang het initiatief.[11]

Naast de landelijke media aandacht bestaat er ook op internationaal niveau interesse voor het initiatief, zoals onder andere blijkt uit een documentaire en artikel van de New York Times waarin een beschrijving wordt gegeven van het initiatief en de argumenten van voor- en tegenstanders aan bod komen.[12]

Sociale media aandacht

Naast het landelijke en lokale nieuws was er ook op *sociale media* veel aandacht voor My Red Light. Sociale media worden veelal door gebruikers ingezet om te reageren op nieuwsberichten van lokale en landelijke kranten. Vanaf het moment van bekendmaking schreven verschillende critici van het initiatief negatief over My Red Light. Een voorbeeld hiervan is het weblog genaamd 'Behind the Red Light District', geschreven door een sekswerker. In haar blogs is zij vanaf de aankondiging van My Red Light kritisch en van mening dat er onvoldoende draagkracht is om My Red Light te starten en dat er voorbij wordt gegaan aan de uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek.[13] Ook de doelstelling dat My Red Light een exploitatiebedrijf in zelfbeheer is beschrijft zij als onjuist ('My Red Light zou een bordeel moeten worden dat gerund zou worden door sekswerkers zelf. Daar is **niets** van over gebleven').[14]

[3] Zie http://www.at5.nl/artikelen/144672/koper_gevonden_voor_gemeentebordeel_maar_nog_onvoldoende_prostituees
[4] Zie https://www.nrc.nl/nieuws/2016/09/29/sekswerkers-beginnen-zelf-start-up-op-de-wallen-4519458-a1523966
[5] Zie http://www.startfoundation.nl/nieuws/nieuws/eerste_seksbedrijf_op_de_amsterdamse_wallen_in_zelfbeheer.
[6] Zie https://www.parool.nl/amsterdam/ramen-van-gemeentebordeel-my-red-light-zijn-gewild~a4494286/
[7] Zie https://www.parool.nl/amsterdam/ramen-van-gemeentebordeel-my-red-light-zijn-gewild~a4494286/.
[8] Zie http://politiek.tpo.nl/2017/05/10/hoe-amsterdam-twee-keer-betaalde-voor-zijn-stadsbordeel/
[9] Zie https://www.telegraaf.nl/nieuws/184047/weinig-animo-gemeentebordeel
[10] Zie https://www.npo3.nl/nieuw-filemon-op-de-wallen
[11] Zie https://www.nporadio1.nl/homepage/8970-denieuwsbv-prostitutie-bordeel
[12] Zie https://mobile.nytimes.com/2017/08/14/world/europe/amsterdam-netherlands-prostitute-cooperative.html
[13] Zie http://achterhetraamopdewallen.blogspot.nl/2015/11/slechts-15-sekswerkers-tonen-interesse.html
[14] Zie http://achterhetraamopdewallen.blogspot.nl/2017/05/de-onzin-van-my-red-light.html.

Naast het gebruik van blogs is ook Twitter een bron waar aandacht aan My Red Light wordt besteed, waaronder door een aantal vaste twitteraars die berichtgeving rondom My Red Light volgen en reacties plaatsen. Veelal betreft dit reacties op nieuwsberichten op Twitter, maar ook berichten die geplaatst worden door politici die betrokken zijn bij het prostitutiebeleid in Amsterdam, of journalisten.[15] Er is bijvoorbeeld gemeld dat 'My Red Light niet aan dezelfde regels hoeft te voldoen als ieder ander vergund bedrijf in de raamprostitutie'[16] en dat 'My Red Light in tegenstelling tot de beoogde doelen geen betere arbeidsomstandigheden biedt dan elders'.[17] Ook LinkedIn wordt gebruikt om te reageren op nieuwsberichten berichten over My Red Light, bijvoorbeeld over de mogelijke sluiting van My Red Light, een jaar na opening. [18]

[15] Zie https://twitter.com/empverhey/status/982250922377003008
[16] Zie https://twitter.com/franssnel1/status/781782138064699392
[17] Zie https://twitter.com/mvdbeer/status/851064322973458433
[18] Zie http://www.at5.nl/artikelen/180314/gemeentebordeel-amper-jaar-na-opening-in-zwaar-weer-weinig-kans-op-overleven en https://www.parool.nl/amsterdam/-gemeentebordeel-dreigt-nu-al-te-moeten-sluiten~a4588128/

4 Uitdagingen voor het komende jaar

Op basis van alle verzamelde informatie over My Red Light in het afgelopen jaar, is er een aantal uitdagingen voor het komende jaar te benoemen.

1. Zorgdragen voor voortbestaan

Het is voor My Red Light prioriteit nummer 1 om het voortbestaan te garanderen. Het genereren van voldoende inkomsten is daar de belangrijkste voorwaarde voor. Uitdagingen hierin zijn het zorgen voor voldoende personele bezetting, voldoende verhuur van ramen overdag en nieuwe verhuurmogelijkheden vinden voor de werkplekken die oorspronkelijk zouden worden verhuurd aan thuiswerkers.

2. Verdere invulling geven aan maatschappelijke doelstellingen

We zien dat de bestuurders van My Red Light onder hoge werkdruk staan. De tijd die het kost om aan de voorschriften van de APV te blijven voldoen, relaties op te bouwen met andere ondernemers op de wallen en voldoende huurders en personeel te werven, gaat ten koste van de tijd die kan worden gestoken in de maatschappelijke opdracht. Dat betekent dat, er op enkele goede initiatieven na, er nog niet expliciet aan de maatschappelijke doelstellingen wordt gewerkt. We verwachten dat ook het komende jaar het grootste deel van de tijd van het bestuur en haar personeel op zal gaan aan de bedrijfsvoering. Dat betekent dat het komende jaar nagedacht moet worden over de vraag hoe, gegeven deze situatie, er tóch kan worden gewerkt aan de maatschappelijke doelstellingen van My Red Light.

3. Commitment van stakeholders creëren

Een deel van de oplossing van de hiervoor beschreven uitdaging ligt onzes inziens in het aangaan van samenwerkingen in de stad. Het valt ons op dat in het uiting geven aan de maatschappelijke doelstellingen My Red Light (nog) vrijwel niet samenwerkt met stakeholders en dat stakeholders zoals de GGD, PROUD of HVO Querido ook nauwelijks samenwerking lijken te zoeken. Het is begrijpelijk dat My Red Light onafhankelijk wil functioneren en dat stakeholders niet de indruk willen wekken dat My Red Light een voorkeursbehandeling krijgt. Echter, gezien de complexiteit van de maatschappelijke opdracht en de sterk gereguleerde context is samenwerking tussen My Red Light en stakeholders noodzakelijk.

4. Behouden van de goede relatie met huurders

De uitstekende relatie tussen het bestuur en de beheerders en de huurders levert op dit moment de belangrijkste bijdrage aan de maatschappelijke doelstellingen. Het adequaat reageren op (praktische) behoeften van huurders helpt om huurders zelfredzaam te maken en een sterkere (sociale) positie te geven. My Red Light lijkt zich juist op dit punt (sterk) te onderscheiden van andere exploitanten. Het is van belang dat deze relatie in het komende jaar behouden blijft en van daaruit verder wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling van vaardigheden van sekswerkers (persoonlijke en economische empowerment).

5. Aantrekken van beginnende sekswerkers

We zien dat momenteel vooral sekswerkers met de nodige ervaring en met een relatief hoge zelfredzaamheid My Red Light weten te vinden en waarderen. Dit terwijl de meeste impact wellicht bereikt kan worden bij relatief jonge of beginnende sekswerkers en bij sekswerkers die minder zelfredzaam zijn. Overwogen kan worden om te onderzoeken hoe deze doelgroep bereikt kan worden.

REGIOPLAN

Regioplan
Jollemanhof 18
1019 GW Amsterdam
T +31(0)20 531 53 15
www.regioplan.nl